

увати їх при проведенні лабораторно-практичних занять, у самостійній роботі студентів і тестах для самоконтролю. Це дозволило включити систему хімічних завдань екологічного змісту в кредитно-модульну технологію навчання хімії, яка діє в СНАУ. Такий підхід до методики використання завдань екологічного змісту дозволив виявити, які саме завдання, у якій послідовності та за допомогою яких способів, прийомів, форм організації навчання доцільно використовувати при вивченні хімії студентами аграрних спеціальностей, з урахуванням найменших витрат часу, зусиль викладачів і студентів, а також гарантованим досягненням кінцевих результатів.

На третьому етапі процесу вивчення екологізованих хімічних дисциплін відбувається використання наукових знань під час навчально-виробничих практик та самостійної професійної діяльності спеціалістів агропромислового комплексу.

Результати проведеного педагогічного дослідження щодо ефективності використання системи завдань екологічного змісту при вивченні хімічних дисциплін студентами аграрних спеціальностей свідчать про її позитивний вплив на рівень хіміко-екологічних знань студентів, та усвідомлення їх цінності в забезпеченні виживання людини в умовах сучасної екологічної ситуації.

Література

1. Бондар В.І. Дидактика. – К., Либідь, 2005. – 264 с.
2. Власенко О.Г. Завдання екологічного змісту в курсі хімії: Навчальний посібник. – Суми: Сум ДПУ ім. А.С. Макаренка, 2004 р. – 94 с.
3. Власенко О.Г. Тести з хімії екологічного змісту: Навчальний посібник. – Суми: Сум ДПУ ім. А.С. Макаренка, 2006 р. – 150 с.
4. Лекції з педагогіки вищої школи: Навчальний посібник / За ред. В.І Лозової. – Харків: "ОБС", 2006. – 496 с.

МЕНЕДЖМЕНТ КАЧЕСТВА ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ КАК ОБЪЕКТ СТАНДАРТИЗАЦИЙ

Волошко Л.Б. (Полтава), Волкова Н.Н. (Москва)

Четвертого марта 2008 года в Брюсселе Украина стала полноправным членом Европейского реестра обеспечения качества (EQAR), государственными членами которого стали 18 стран-участниц Болонского процесса. Основателями Европейского реестра обеспечения качества (EQAR) являются четыре структуры (Е4), являющиеся консультативными членами Болонского процесса по вопросу формирования Европейского пространства высшего образования: ENQA – Европейская сеть обеспечения качества высшего образования; EUA – Европейская ассоциация университетов; EURASHE – Европейская ассоциация высших учебных заведений, которые не являются университетами; ESU – Европейский союз студентов. Данный реестр будет действовать в соответствии со стандартами и нормами обеспечения качества высшего образования, принятыми министрами, отвечающими за высшее образование, в Бергене 2005 года [1]. Таким образом, проблема менеджмента качества высшего образования, ее прикладные аспекты, касающиеся разработки образовательных и профессиональных стандартов, являются весьма актуальными для Украины.

Под менеджментом качества высшего образования мы понимаем скоординированную деятельность по руководству и оперативному управлению

системой высшего образования применительно к качеству специалистов. Нормативное обеспечение менеджмента качества высшего образования предусматривает наличие регулирующих документов, которые устанавливают правила, общие принципы или характеристики, касающихся различных видов профессиональной деятельности и результатов профессионального обучения.

В настоящее время действует обширный перечень стандартов и других регулирующих документов, регламентирующих практически все аспекты деятельности предприятий, в том числе в области менеджмента качества. Прежде всего, это международные стандарты ИСО серии 9000. В ИСО 9000:2005 качество определено как степень, с которой неотъемлемые характеристики (чего-либо) соответствуют установленным или ожидаемым требованиям (потребностям) [2]. Однако качество высшего образования еще не стало предметом стандартизации.

Под стандартизацию в общем смысле следует понимать деятельность, направленную на достижение оптимальной степени упорядоченности в определенной области путем установления положений для всеобщего и многократного использования при решении уже существующих или потенциальных задач (ИСО/МЭК 2).

Анализ литературы показывает, что, начиная с середины 80-ых годов, в большинстве стран мира предпринимаются шаги по стандартизации образования. Так, в Великобритании правительственный документ «Национальный учебный план» определяет обязательную часть – общее ядро знаний специалистов. Во Франции в содержании образования выделяют обязательную, дополнительную и факультативную части. В Российской Федерации Закон «Об образовании» гласит, что государственный образовательный стандарт должен включать федеральный и национально-региональный компоненты. Департамент США считает необязательным наличие образовательных и профессиональных стандартов, что объясняется высокой степенью автономности штатов [2].

Несмотря на разноплановость подходов к решению проблемы стандартизации, связанной с историческими и национальными особенностями стран, вполне очевидно, что стандарты направлены на обеспечение профессионализма деятельности специалистов.

Стандартизация менеджмента качества высшего образования, на наш взгляд, имеет два аспекта: методологический аспект – формирование единых принципов, регулирующих подготовку квалифицированных кадров, законодательный аспект – разработка нормативных документов, закрепляющих эти принципы.

В связи с этим отправными положениями стандартизации качества высшего образования Украины являются: 1) построение новой системы классификации профессий; 2) разработка нового формата профессионального стандарта, гармонизированного с системой международных стандартов менеджмента; 3) создание системы новых профессиональных стандартов, соответствующих потребностям национального та международного рынка труда; 4) разработка образовательных стандартов высшего и среднего профессионального образования по всем направлениям подготовки и специальностям; 5) разработка технологий оценивания качества высшего образования с использованием стандартизированных средств контроля качества знаний, умений и навыков будущих специалистов, определение уровня их профессиональной компетентности.

Література

1. Досягнення МОН щодо забезпечення якості вищої освіти [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua>
2. Волкова Н.Н., Волошко Л.Б. Профессиональная компетентность специалистов: критерии оценки: Монография. – Москва-Полтава: Техсервис, 2007. -318 с.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ПРИ ВИКЛАДАННІ БІОХІМІЇ ЗА УМОВ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ

Гаркович О.Л., Стрижак С.В. (Полтава)

Інтеграційні процеси, що зумовлені входженням України до Європейського освітнього і наукового простору, вимагають універсальності підготовки випускника та його адаптованості до ринку праці, особистісної орієнтованості навчального процесу, його інформатизації. В освіті взято курс на гуманізацію й демократизацію, інтеграцію навчання, на формування особистості як найвищої соціальної цінності. Запровадження у вітчизняну систему вищої освіти Європейської кредитно-трансферної системи, яка є стрижневою вимогою Болонської декларації, вимагає формування нових навчальних програм, зміни педагогічних методик, посилення самостійної роботи студентів, впровадження сучасних інформаційних технологій навчання, зміни контролю та оцінки знань студентів.

Основними формами організації навчального процесу з біохімії в умовах КМСОНП є: лекційні, лабораторні заняття, різні види практик, індивідуальна та самостійна робота студентів, індивідуальні та групові консультації.

Біологічна хімія є базовою дисципліною у підготовці майбутнього вчителя природничих дисциплін, тому модернізація навчального процесу при її викладанні набуває особливого значення.

Згідно КМСОНП дисципліни поділяються на модулі, їх кількість, зміст, форми контролю, розподіл балів визначає викладач. Опрацювання модуля з біохімії включає роботу на лабораторних заняттях, оформлення лабораторного журналу, виконання індивідуальних, тестових завдань та наукових рефератів і проектів; написання модульних контрольних робіт. Індивідуальна робота виконується студентом у спеціально відведений час. Завдання та задачі, складають індивідуальне портфоліо студента, яке він захищає після завершення вивчення модуля.

Нами використовується «Портфоліо робіт», що є зібранням різних обов'язкових, творчих і проектних робіт студента, а також включає опис основних форм і напрямів його навчальної і творчої активності: участь у наукових конференціях, конкурсах, олімпіадах, різного роду практиках і ін.

Робота наукового спрямування, що виконується студентами самостійно під керівництвом викладача, (реферати, доповіді, статті, проекти тощо) має на меті дослідження нових напрямів розвитку біохімії, а також нових концепцій та нових матеріалів, що використовуються у народному господарстві. Враховуючи те, що знання повинні бути функціональними, ми включали у навчальний процес проектну технологію навчання. Метод проектів спрямований на розвиток навичок співробітництва і ділового спілкування в колективі; передбачає поєднання індивідуальної самостійної роботи з груповими заняттями, обгово-